

Naš List

Izhaja vsako soboto: ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — „Naš List“ ima vsak mesec prilogo „Slovenska Gospodinja“ ter velja za celo leto 5 K. za pol leta K 250. Naročnina se plačuje vnaprej, na naročbe brez istočasno vpisane naročnine se ne ozira.

Uredništvo in upravnništvo je v Kamniku, kamor naj se izvolijo pošiljati dopisi, naročnina in reklamacije. Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi se računajo tristoletna petit-vrsta 16 v. za enkrat, 14 v. za dvakrat, 12 v. za trikrat, za večkratno objavljenje nizke cene.

Leto I.

V Kamniku, 1. julija 1905.

Štev. 26.

Po pol leta.

Ko se je predstavil „Naš List“ slovenskemu občinstvu v svoji prvi številki, morda tedaj sam ni prav znal, kaj hoče. Obrnili smo se na nekatere osebe, o katerih se govori, da so literarno ali politično zmožne. Toda ravno tisti, ki smo menili, da stoje prav blizu nas, so poiskali kakoršenkoli si že vzrok, le da so se mogli odtegniti delu, ker so se bali, stati v prvi vrsti tistih, ki se bojujejo za slovensko samostojnost. Naj stoje drugi spredaj, potem pridemo že mi — tako so si morda mislili. Eden se je „umaknil v samotne puščave znanosti, kjer ima opravila, da je kaj,“ (morda je videl v „puščavi znanosti“ rešitev Slovenstva?), drugemu je bil „Naš List“ predaleč (mož je namreč doma iz Kranjske) itd.

Toda kakor nas je to bolelo — tako nas je razveseljevalo dejstvo, da so prihajali k nam možje, o katerih se ni še nikdar pisalo niti nikjer govorilo, skromni po svojem značaju, ki še niso uživali časti, biti imenovani „prvaki in veljaki slovenskega naroda“, ali vzlic temu ni zamrl v njih čut svobode. Tako so se nam odpirale oči v nov svet — in to je plod našega zadnjega delovanja. Izpreminjali sūno polagoma svojo prvotno negotovo smer v jasno tendenco, ki zahteva neizprosen boj proti vsemu tistemu, ki nasprotuje kulturnemu in političnemu razvoju Slovencev. Združenje vsega ljudstva v eno samostojno avtonomijo, ki vlada sama sebe, kjer odločujejo le Slovenci svojo usodo — to je tisti cilj, ki mu pripravljamo pot, da se uresniči.

Mi ne prihajamo z orožjem, ki je krvavo in oskrunjeno v vojskah, naše orožje je edino zavest in samostojnost v duhu tistega ljudstva, ki ga želimo vzgojiti, da je zmožno stopati korak za korakom možem, ki morajo vstati in katerih edini bojni klic je: samostojnost Slovincem.

Težak je sicer naš začetek. Ljudje, ki stoje zdaj na krmilu naše politike, se opirajo žal včasih celo

uspešno na dolgoletne navade in običaje — ali zato mora biti naš boj proti tej reakciji tem brezobzirnejši. Dejali vam bodo oni morda: „Poglejte, že vaši očetje so delali tako in vi se jim hočete zdaj izneveriti?“ Ali mi vam pravimo: „vi morate biti drugačni, kakor so bili vaši očetje. Če sledite tem, potem niste nikdar samostojni. Čas napreduje — in s časom morate stopati tudi vi, če vam je na tem, da ste kdaj svobodni.“ Kar je bilo nekdanj dobro, ni zdaj več. Res je, da se zdi še kakor zgolj pravljica, če mislimo, da vladamo kdaj sami sebe, ko se nam je vsesala odvisnost od tujega gospodstva tako v kri in meso. Ali če pomislimo, da se bori danes vsak narod za svojo samostojnost, potem je res žalostno, če hočemo ostati prav mi Slovenci — sužnji. Hlapčujemo vendar že več od pol tisoč let. Komur ni to dovolj, temu res ne vemo, odkod ima svojo mero.

Ker pa je naš namen tako historično velik, zato smatramo tudi kot svojo dolžnost, da apeliramo na vse tiste, ki čitajo „Naš List“, da ga razširjajo kar največ morejo, nam pridobijo novih naročnikov — novih pionirjev, ki hoté pridobiti zanemareno slovensko politiko kulturi. Slavni ameriški sociolog Lester Frank Ward pravi v nekem pismu, da ne pozna nobene višje, človeku primerne naloge, kakor kar najbolj razširjati svoje ideje.

„Naš List“ je dozdanj edini in prvi slovenski časopis, katerega namen je, delati pot k velikemu cilju, od katerega je odvisna čast in življenje našega naroda. Zgolj vsled tega poštenega namena želimo, da vidimo v vseh Slovencih, ki še niso politično ubiti, ki imajo v sebi vsaj še trohico moštva, pristaše „Našega Lista“, kajti čisto razumljivo je, da se more list popolnjevati le s paralelnim množenjem števila naročnikov. Tu se ne gre, kdo vse piše v list, ali poznamo tistega ali ne — tu se gre le za principe, ki morajo zmagati, če nočemo, da izgine slovenska govornica s površja in odmeva po naših dolinah tuja pesem. Gorovja bi se stresla, penile bi se vode — in mi ostanemo malodušni?

Slika iz bulgarske vojne.

(Napisal Vsevlad Garšin.)

(Konec.)

Pil sem. Voda je bila topla, a ne skvarjena, in kar je bilo glavno: bilo je je veliko. Še nekaj dni morem živeti. Spominjam se, da sem čital nekoč v „fiziologiji življenja“, da vzdrži človek več kakor teden dni brez hrane, samo da ima kaj pitne vode. Tam je tudi povedano o nekem samomorilcu, ki se je hotel s stradanjem uničiti. Živel je zelo dolgo, kajti pil je vodo.

In kaj potem? Če živim še pet — šest dni, kakšen pomen ima to? Naši so proč, Bulgari razkropljeni. Vozne ceste tudi ni v bližini. Vseeno — umreti. Mesto agonije treh dni jo bom imel morda zdaj cel teden. Ni bolje, storiti temu takoj konec? Poleg mojega sosedu leži njegova puška, izvrsten angleški izdelek. Iztegniti mi je treba samo roko, potem — trenotek in vse je končano. Patroni leže tu okrog kar skupoma. Ni imel več prilike izstreliti jih. Naj napravim vsemu temu konec ali pa — čakam? Na kaj? Na rešitev? Na smrt? Čakam, dokler ne pridejo Turki in mi ne slečejo kože z nog? Vendar je boljše sam...

Ne, razsodnosti ne smem izgubiti; borim se do konca, dokler mi dovolijo to moje zadnje moči. Če me najdejo, saj sem rešen. Morda celo kosti niso prizadete in potem ozdravim. Vidim domovino, svojo mater, ljubico Mašo...

Gospod Bog, ne povej jim vse resnice! Naj mislijo, da sem umrl na licu mesta. Kaj bo z njimi, če zvedo, da trpim tri, štiri dni?

Meša se mi; pot k mojemu sosеду me je docela izmučila. In potem še ta strašni duh! Kako črn je postal... kaj se zgodi z njim jutri, pojutrnjem? In jaz ležim tu samo zato, ker nimam moči, da zlezem drugam. Odpočiti hočem in potem se splazim morda nazaj na svoje staro mesto; k sreči veje veter od moje strani in mi odnaša tako ta zoprni duh.

Brez vsake moči ležim. Solnce me žge v obraz in v roke. Ničesar nimam, da bi se pokrtil. Da bi prišla vsaj že noč; mislim, da je to druga.

Moje misli so postale zmedene; izgubim zavest.

* * *

Spal sem dolgo, kajti ko se zopet prebudim, je bila že noč. Vse je kakor prej: rane bolijo, sosed leži še vedno tako nepremično poleg mene.

In vse me sili, da mislim nanj. Ali sem res zapustil vse drago in zvesto, sem prehodil tisoče in tisoče kilometrov, trpel lakoto in žejo, vročino solnce in zdaj te muke, samo da ubijem tega človeka? Sem li storil kaj družega koristnega za vojsko, razen tega umora?

„Umor? Morilec? ... In kdo? Jaz?“

Ko sem pričel misliti, iti na vojsko, mi ni odgovarjala niti mati ne Maša, če tudi sta se jokali zaradi mene. Zaspila me je ideja, in zato nisem

Ne manj pa velja naša iskrena prošnja vsem tistim, ki so zmožni tudi s pisanjem kaj storiti za razširjenje duševnega obzorja našega ljudstva v tem smislu. Kajti če hočemo napredovati in zmagati, potem moramo podati tudi najširšemu ljudstvu priliko, da spozna, kaj naj zahteva od svojih politikov, da se tudi samo zaveda svoje politične naloge, da si je v svesti, kaj je njegova svoboda in samostojnost. Le če je ljudstvo iz popolnega svojega prepričanja za nami, potem je naš nastop v aktivnem političnem boju mogoč in uspešen. Tudi tiste, ki pasivno gledajo in nam pravijo: „Vidimo, kaj bo, potem se šele odločimo“, kličemo iz njih mirnega zakotja, naj ne gledajo samo, ampak tudi delajo.

Ne vrivamo se z osebami v ospredje, mi želimo le, da prodrejo naše misli. Na svoji časti in poštenju nam je več, kakor na slavi in blišču vloge voditeljev naroda. Če zmaga svoboda, potem že vstanejo možje, ki popeljejo svoj narod še naprej. Mi pa smo zadovoljni s priprosto raševino evangelista, ki se živi ob vodi in kruhu, pa dela za svobodo svojega ljudstva.

Čisto razumljivo je tudi, da niso glasila raznih strank na Slovenskem na naši strani. V strahu so za svojo mogočnost, in zato skušajo zakriti naš nastop s tem, da molče o nas, kar jim pride zlasti tedaj prav, če ne vedo, kaj naj nam odgovore na naša nepobitna razkritja ali nas pa hočejo osramotiti z denunciranjem. Mi vemo temu le eno: Če bi nas hvalili, potem nismo na pravi poti. Preostane jim torej razen hvale vse drugo: zavijanje naših besed, laž in kar je še podobnih sredstev, s katerimi si pomagata malenkosten vsakdanj človek.

Le v Trstu izhajajoči dnevnik „Edinost“ pri naša pred tednom članek z naslovom: „Ali treba Slovincem še nove politične stranke“. Tam piše:

„To vprašanje razpravlja že v nekaterih številkah novi politični tednik „Naš List“ v Kamniku. To je list, ki se (z nami vred) ne strinja ne z eno ne z drugo slo-

videl teh solzâ. Nisem razumel tedaj, kaj storim s tem svojim najbližjim, ali zdaj vem.

Naj mislim na vse to? Preteklosti vendar ne doživim več!

In kako čudno so pozdravljali moji znanci ta moj sklep. „E, budalo, meša se v stvari, ki mu niso nič mar!“ Kako so mogli tako govoriti? Kako so si tolmačili potem pojme o junaštvu, o ljubezni do domovine in o podobnih vrlinah? V njih očeh bi moral vendar biti najbolj kreposten človek. A vzlic temu sem jim bil le — „budalo“!

In zdaj se peljem v Kišinev, dado mi telečnjak in podobne vojaške priprave. Peljal sem se v družbi večjih tisočev, med katerimi pa je bilo le malo takih, ki so šli prostovoljno, kakor jaz. Vsi drugi bi ostali doma, ko bi le smeli. Sicer pa gredo prav tako kakor mi „zavedni“, marširajo po tisoče kilometrov in bojujejo se prav tako kakor mi, če ne še pogumnejši. Svojo dolžnost izpolnujejo vzlic temu, da bi zdirjali vsi naenkrat domov, da jim je dovoljeno.

Pihati je pričela ostra jutranja sapa. Premika se grmovje, ptiči odhitevajo preplašeni drugam. Zvezde so obledele. Temnomodro nebo je videti motno in prevlečeno tu in tam z lahкими oblaki; na obzorju se prične svitati nekaj sivega. Pričinja se tretji dan mojega... Kako naj rečem? Življenja? Agonije?

Tretji... Koliko jih še preostane? Kvečjemu še eden. Tako sem slab, da se mi zdi, da mi ni več mogoče, splaziti se proč od tega mrliča. Kmalu sva oba eno in ne bova si več na potu drug drugemu.

venskih političnih strank na Kranjskem... Teh (namreč nezadovoljnih s temi strankami) je veliko število v vseh prej omenjenih slovenskih pokrajinah. Tudi na Kranjskem število teh ni več majhno, kar se je pokazalo že s tem, da so si ti nevtralni slovenski politiki zasnovali celo svoje glasilo, kakršno je n. pr. kamniški list. Želeli bi še več takih listov, izlasti pa bi želeli, da bi se kateri teh mogel povzdigniti do dnevnika.

K temu pripomnimo le, da je naša prva želja, povzdigniti in razširiti „Naš List“. Rojak iz Štajerskega, ki ga poznamo že nekaj let kot zelo izobraženega in zmožnega človeka, nam piše, da skušajmo izdajati „Naš List“ vsaj dvakrat na teden. Tekom tega leta je to žal nemogoče. Razširjenje lista zavisi največ od volje in zanimanja občinstva. Popolnoma naravno je, da izhaja list po večkrat, če dobi dovolj novih naročnikov.

Ker pa je za Slovence prve važnosti samostojnost in je „Naš List“ — kar pripozna tudi imenovani tržaški dnevnik — prvi in edini list, ki se bojuje za te principe, zato prosimo vse tiste, ki jim poteče s polletjem naročnina, da jo blagovole čim prej obnoviti, vse naše prijatelje in zaupnike pa prosimo, naj razširjajo „Naš List“ po vseh svojih močeh.

Ne gre se tu za obstoj lista — ampak za obstoj novih političnih stremljenj, za idejo slovenske samostalnosti.

Vsem tistim pa, ki razširjajo naše ideje, sodelujejo in skrbe tudi za razvoj lista in nove naročnike, tem: edino, kar vam moremo dati, je zavest, da vam bodo vaši otroci hvaležni. S tihim zadostenjem bodo gledali na vas, ki ste šli prvi v boj za slovensko svobodo.

In morda odmeva kdaj v toplem poletnem večeru pesem mlade device, ki bo pela o ljubezni svojih očetov do domovine... *Uredniki.*

Komu škoduje slovensko-liberalna-nemška zveza.

Čitali smo pred ne dolgim časom v glasilu liberalcev po nemškem šovinističnem (torej ne resnem) listu posneto vest, ki zahteva od kranjskih Nemcev, da razdro zvezo z našo liberalno stranko, češ, da je Nemcem le v oviro pri njihovem nastopu na slovenskih tleh.

Mi ne vemo, ali je bila ta vest naročena od naših Nemcev ali od naše liberalne stranke, vsekako se nam pa zdi sumljivo, da je porabila liberalna ta izbruh bolne nemške domišljije kot argument stranki, ki ji očita, da je ta zveza le v škodo Slovincem.

Imeli smo že enkrat priliko, tangirati v svojih izvajanjih tudi to slovensko-nemško zvezo, ki ima svoje ognjišče v kranjskem deželnem zboru. Ni naš namen, ponavljati stvari, ki smo jih izjavili pod svojo častjo kot edino resnične, in vse drugo, kar kroži o obstrukciji, kot navadne izmišljotine te ali one stranke. Izraziti hočem danes le nekaj premišljevanj, komu

Moram piti. Trikrat na dan pijem; zjutraj, opoldne in zvečer.

* * *

Solnce vzhaja. Neizmerno krvavordečo liso delijo veje v več delov. Sosed moj, kaj se je zgodilo s teboj? Ti si strašen.

Da, ta pogled je bil grozen. Turku so že izpadali lasje, njegova od narave črna polt je obledela in postala rumena; lice mu je tako splahnelo, da je počila koža za ušesom. Tam so mrgoleli črvi. V šolnih obute noge so se napele in tam, kjer so bile spredaj speti, so se napihnili skozi prazen prostor veliki mehurji. Sicer pa je bil kakor ves v enem mehurju. Kaj se zgodi danes ž njim, pri solncu?

Ležati še nadalje pri njem, je neznosno. Na vsak način moram proč. Pa tudi morem? Dvignem pač še roko, odprem steklenico, pijem — toda kaj z mojim težkim nepremičnim telesom? Vendar hočem poskusiti, če tudi počasi, morda za pol koraka vsako uro.

S tem počasnim premikanjem mi mine jutro. Bolečine so velike, ali kaj mi je na tem? Saj si že več misliti ne morem položaja zdravega človeka. Menda sem se že navadil na te muke. Zlezem tekem jutra za dva sežnja v stran, na svoje staro mesto. Nisem pa užival dolgo svežega zraka, če sploh morem govoriti o boljšem zraku v tako kratki oddaljenosti gnjijočega telesa. Veter je vlekel iz druge strani in mi prinašal ta duh baš v nos, tako da mi je pričelo

koristi in komu škoduje ta zveza. Slednje je za nas še najvažnejše.

Dejstvo, na katerega resnici ni mogoče dvomiti, je, da ima liberalna na slovenskih tleh občutno manjšino v primerju z maso, ki voli klerikalne poslance. Naravna posledica tega je, da bi odločevala tudi v kranjskem deželnem zboru klerikalna in bi ji bilo mogoče prestriči s tem pot marsikateri liberalni nakani. Delati bi mogla potem tako, kakor klerikalna na Spodnje Avstrijskem, ki subvencionira vse svoje ljudi, nastavlja po deželnih zavodih (hranilnicah, šolah itd.) izključno svoje somišljenike, ali pa take, ki hočejo biti. To bi bil res ideal dr. Šušteršičevega narodnega praznika, v veliko nevoljo mož, ki se zbirajo hočeš nočeš okrog dr. Tavčarjeve liberalne stolice.

Ni treba, da se peča kdo še prav posebno s politikom. Treba je le, da ima vsaj toliko zmožnosti presojevanja, kakor kdo izmed liberalnih, da uvidi, da bi bilo tako prav kmalu konec še tiste majhne liberalne slave, ki jo uživa ta stranka na popoln nezaluzen način pri svojih somišljenikih. Prav slabo bi se godilo gospodstvu in mogočnosti naših liberalnih prvakov, ki bi se imeli prepričati v najkrajšem času, da ima o njih zmožnosti celo klerikalna drugačne pojme, kakor oni sami.

Varovati Cezarjeve besede: „Rajši v najmanjši gorski vasi prvi, kakor v Rimu drugi“ je bila prva skrb liberalne stranke. Dati komu drugemu prvo besedo, če tudi le za nekaj časa? Nikdar!

To so bile besede, ki so si jih napisali liberalni poslanci na svoj prapor, s katerim so šli iskat zaveznikov. Izbirati niso mogli ničesar, ker so jim bili na razpolago le — Nemci.

Te bi moral smatrati vsak kot zelo naivne politike, po svoji nezrelosti vsaj še nekoliko pod liberalno in klerikalno, če ne bi vedel, da so se oni prav dobro zavedali, kaj so liberalcem. Ljubo pa jim je tudi bilo, če jih pusti ena izmed slovenskih strank pri miru.

Rečeno — storjeno. Sklenili so Slovinci in Nemci zvezo. Vsak je nekaj popustil, in stvar je bila gotova.

Nemci imajo v kranjskem deželnem zboru le zbog nepravilnega volilnega reda toliko poslancev. Ali vendar ne bi ničesar opravili, da jim ne skoči ob potrebni priliki na pomoč liberalna. Da se zgodi njih volja v vsakem oziru, ki ga le hočejo: Samo strogo narodnih vprašanj z ozirom na Slovence ne rešujejo v deželnem zboru. Za te se že zunaj pomenijo.

Prav tako pa ne prodro s svojimi predlogi liberalci, ker jih je premalo, in zato naj jim pomagajo Nemci. In tako se res godi. Na dlani pa leži, da ne morejo zaradi te zveze slovenski liberalci ničesar predlagati, kar bi odgovarjalo našim narodnim težnjam, ker jim veže roke zveza z Nemci. Edino tedaj prodrejo, če se gre storiti kaj proti klerikalni. In to je res prav žalosten uspeh!

Medsebojno se podpirata obe trhli stranki: slovenska liberalna in nemška. Obe se držita s tem umetnim sredstvom na površju. S tem je tudi odgovorjeno tistim Slovincem, ki se vedno sprašujejo, odkod ima peščica Nemcev na Kranjskem toliko moči.

postajati slabo. V praznem želodecu me je nekaj krčevito stiskalo; čreva se mi preobračajo. In obdaja me ta okuženi, smrdeči zrak.

Obupanja plakam.

* * *

Ves zbit sem ležal tu, omamljen, skoro brez zavesti. Naenkrat... je li to samo prevara moje zmedene domišljije? Mislim, da ne. Resnično, slišim — govorico. Peketanje konjskih kopit, človeški glasovi. Skoro bi zakričal, vendar sem se vzdržal. Kaj, če so Turki? Kaj potem? Naj trpim poleg teh bolečin če nove, strašnejše, ko se ježe človeku lasje, če le čita o njih po časopisih? Slečejo mi kožo, pečejo na ognju moje noge... Da bi ostalo vsaj pri tem, ali oni so tako iznajdljivi. Jeli res bolje umreti v njihovih rokah, kakor pa tu? Kaj pa če so — naši? O, prokleta grmovje, zakaj si zraščeno tako gosto? Ničesar ne vidim, samo na eni strani je med vejami nekoliko prostora, kakor majhno okence, in tam vidim v dolino. Zdi se mi, da je tam tudi tisti potoček, iz katerega smo pili, preden smo šli v boj.

Da, tam je tudi tisti orjaški peščeneč, ki je kakor most črez potok. Gotovo se peljejo čezenj. Glasovi obmolknjujejo. Govorice ne morem razumeti; tudi moj sluh je že oslavljen. Bog v nebesih! če so pa naši... Zakličem jim. Slišijo me, če tudi so pri vodi. Bolje je, kakor pa priti v roke bašibozukov. Kako to, da jih ni tako dolgo? Nepotrpežljivost me

Velike važnosti in koristi je torej ta zveza — Nemcem, ki se šopirijo na naših tleh, kakor da so v rajhu pod Viljemom, ker jim omogoči s tem večino, kadar jo potrebujejo, daje jim vso njih moč in odločilno besedo v deželi — koristi pa tudi v toliko liberalcem, kolikor se tiče njih umetnega vzdrževanja na površju. Naši liberalni so vezane roke, da ne sme ničesar predlagati ali ukreniti proti Nemcem, proti njih oholosti in nasilnosti na slovenskih tleh. Potegniti se ne sme niti za resnico in pravico — ker ji brani to zveza. Liberalna ne more predlagati in izvršiti ekvivalenta nemški industriji na Gorenjskem, ne more ničesar ukreniti proti deželni vladi, ker je vezana na zvezo. Popolnoma onemogla je v svojem vplivu — in to le zato, da se more držati na vrhu, da ima vsaj na videz prvo besedo. Stranka pa, ki se drži z umetnimi sredstvi na površju, nima nobene pravice do svojega obstoja. In taki stranki sta: slovenska liberalna in Nemci.

Obe stranki pa imata še eno korist od svoje zveze: preprečili sta splošno volilno pravico za deželnozbornske volitve na Kranjskem. S tem velja še vedno pravilo, da ima nekaj posameznih oseb toliko ali celo več vpliva, kakor na stotine drugega ljudstva. In kdo so te posamezne privilegirane osebe?

Né odlikujejo se te niti po posebnih telesnih ali duševnih lastnostih, ampak le zgolj slučaj je, da so bogati. Torej naj tudi v politiki odločuje denar?! Od denarja nekaterih nemških oseb naj je odvisna usoda slovenskega naroda? Žalostno je, ali resnično.

In slovenski liberalci niso imeli poguma, izpremeniti sedanji volilni red. Niso imeli niti toliko socialne časti in zavednosti, da bi glasovali proti temu zastarelemu in krivičnemu volilnemu sistemu in bi se postavili na stališče splošne in enake direktne volilne pravice.

In zakaj so zbežali tako strahopetno od te resnice? Zakaj so se uprli temu in hiteli v blaženo naročje Nemcev, ki se tudi tako boje splošnih volitev?

Samo radi tega, ker so izprevideli, da dobi potem nekaj časa klerikalni element večino, in so se zbalji boja proti tej večini, ker so že tako navajeni živati v brezdelnosti ime narodnega prvaka. Mi smo odločno za splošne in enake volitve, ker ne zavisi volilna pravica od tega, ali ima kdo nekaj tisočakov ali ne, če tudi smo prepričani, da pridejo po prvih volitvah klerikalci z majoriteto v kranjsko deželno zbornico, liberalni pa izgubi nekaterih poslancev, in Nemci le v prav neznatnem razmerju 47:3.

Res je, da bi odločevalo eno volilno dobo, morda tudi dve, dr. Šušteršičevo omizje, ali prav zato je mogoče pokazati ljudstvu tem jasneje, kako neizmerna dobičkarija in pustolovstvo tvori tega gospoda in tiste može okrog njega, ki mu slede v svoji zaslepljenosti. Ljudstvu je treba pokazati, da mora biti pred vsem samostojno in da ne spada cerkev v politiko. Sam Kristus govori o tem čisto jasno: „Moje kraljestvo ni od tega sveta.“ Ljudstvo pa se prepira za prazen nič in nima časa misliti na svojo svobodo.

muči; celo smradu mrliča več ne čutim, če tudi postaja ta vedno neznosnejši.

Nenadoma pa se pokažejo na produ pri potoku kazaki. Višnjeve uniforme, rdeče porte na hlačah, sulice. Vseh je okrog petdeset. Spredaj na krasnem konju črnobradat častnik. Komaj je stotnja na drugi strani potoka, se obrne v sedlu nazaj s celim gornjim telesom in veli jim:

„V trabu, ma-arš!“

„Počakajte, stojte, za božjo voljo! Pomagajte mi, pomagajte, bratje!“ kličem, ali peketanje konj, rožljanje pušk in glasna govorica kazakov je močnejše, kakor moje grgranje — in oni me ne slišijo.

O prokleta! Izmučen padem z obrazom na zemljo in plakam. Prevrnil sem steklenico in izlivala se je voda iz nje, voda, moje življenje, moja rešitev, odlašanje moje smrti. V steklenici je komaj še za prst visoko vode, ko vidim, kaj se je zgodilo, vsa druga voda pa se je vsesala v izsušeno prst. Se sploh morem tega spominjati, kar me je obšlo po tem dogodku? Nepremično sem ležal z napol zaprtimi očmi. Smer vetra se je izpreminjala neprenehoma, zdaj sem dihal sveži zrak, zdaj tisti okuženi vonj. Moj sosedi se je tekom tega dneva silno izpremenil. Ko odprem oči, da ga pogledam, me je spretel prava groza. Ni imel več obraza. Padlo mu je meso s kosti. To strašno smehljanje lobanje mi je bilo tako zoprno, tako grozno, kakor še nikdar poprej, če tudi sem imel vedno opravila z mrtveci in sem

želite, kakor je bil tisti dolgi gospod, noben pošten sodnik pa si ne želi njegove — „slavne“ karijere!

Sploh naj si zapomnijo neolikani nosilci nemške kulture v Šoštanj, da s takimi surovostmi, kakoršne so vajeni prodajati po „Vahtarici“, ne bodo opravili ničesar pri nas zavednih občanih, marveč stopali jim bomo še huje na prste, pa naj potem „heulajo“, kolikor hočejo!

Proti ustanovitvi slovenskega vseučilišča v Ljubljani uprizore nemške stranke posebno akcijo, ki jo bo vodil zloglasni celjski poslanec Pommer.

Podedovani nemški greh. Nemci imajo svoj podedovani greh „Erbfehler“, ki jim jemlje up za stalno gospodstvo mej drugimi narodi. Ta njih greh je nemška narodna mlačnost, zaspanost nemškega Mihlna, iz katere se nikdar zbuditi ne more, ker mu je prirojena. To so Nemci priznali sami in na slavnosti nemškega Schulvereina v Lineu, kjer se je izkazalo, da je darežljivost za nemško šolsko društvo v zadnjem letu padla za celih 23.000 K. Mi si torej to zaspanost nemškega Mihlna izkoristimo, pa čuvajmo toliko bolj na svojem braniku!

Slomškov rojstni dom je vendar prešel v slovenske roke! Kupil ga je odvetnik dr. Karlovšek v Celju.

Zopet slovenska zmaga. V Cigovcah, okraj slovenjebistriški, so pri občinskih volitvah zmagali Slovenci. Judeži so vložili protest, pa so bili odbiti. Živel zavedni Slovenci!

Vremenske nezgode. Dne 17., 18. in 19. — tako poroča „Domovina“ — je bilo po Spod. Štajerskem hudih vremenskih nezgod. Toča, treski in hudi nalivi so napravili obilo nesreč. Po Pragerskem je toča pobila velik del setve. Pred Sv. Jurjem je strela ubila deklico, ki je bežala pred nevihto.

Koroško.

Naša in nemška šolska družba. Dejstvo, da so pivovarne v Žalcu, Laškem in Auerjeva v Ljubljani sklenile žrtovati od svojega čistega dobička deset odstotkov družbi sv. Cirila in Metoda, neznansko peče naše nasprotnike, ki so že prelomili palico nad našim narodnim življenjem. Znan prijateljica naših kmetov oziroma „čebelarjev“, nemška „Bauernzeitung“, prinaša pikro notico o stvari. Mej drugim pravi, da n. pr. češke pivovarne že dolgo dajejo svoj prispevek od čistega dobička za Šolsko Matico in to vkljub temu, da pijejo tudi Nemci pivo iz teh pivovarn. In tudi iz imenovanih slovenskih pivovarn da steče mnogo piva po nemškem grlu. Za nemške pivovarne da je to opomin, naj tudi one prispevajo od svojega dobička za „Schulverein“. Da se jih do tega prisili, naj Nemci pijejo pivo samo od onih pivovarn, ki darujejo za „Schulverein“. To, kar govori „B. Ztg.“, je očitno hujškanje in sovražno nagovarjanje na bojkot proti slovenskim in češkim pivovarnam. Na to zlobo „Bauernzeitung“ pa glasno odgovorimo tole: povej, pruski hinavec, koliko pa gre za nemški „Schulverein“ in druge nemške politične naprave od onega denarja, ki ga Slovani znosimo v nemške trgovine in raznovrstne tovarne? Ali o teh naših neprostopoljnih prispevkih za pangermanski napredek nič nočeš vedeti? Po tvoje bi morali tudi mi izjaviti: mi Slovani hočemo dati zaslužiti le onim trgovinam in tovarnam, ki se izkažejo, da darujejo vsako leto primerno svoto od svojega dobička za naše politične namene. Bojkot za bojkot!

Zlobnost južne železnice. „Mir“ poroča, da na progi južne železnice od Celovca do Maribora sprevodniki nočejo govoriti slovenski, čeravno se po tej progi vozijo večinoma Slovenci. Ako hoče Slovenec pojasniti o kaki stvari, o kateri čenčajo razne nemške tablice, mu uslužbenec enostavno odgovori, da ne zna slovenski. Ako pa se Slovenec v čem pregreši, pa ga hitro kaznujejo. Ali ni to zlobnost, vredna nemškega „kulturnega“ naroda, — še vrednejša pa Judov, ki sede v upravnem svetu te železnice?

Kazen za greh. „Bauernzeitung“, ki je pa le prusko politično trobilo, je eden najbolj blamiranih nemških listov na Slovenskem. Vanj dopisujejo razni vsenemški bojni petelini, v prvi vrsti renegatski učitelji na Koroškem in tu in tam tudi kaka druga prismođa. Take pisarije spravijo pa vedno list v dotiko s kazenskimi paragrafi in list mora prinašati toliko popravkov, da mu napolnijo skoro pol lista. Nedavno se je pa urednik tega lista neki Grubhofer uprl in ni hotel objaviti nekega popravka, katerega je zaničljivo vrgel v koš. To pa mu je nakopalo tožbo na vrat in posledica je bila, da je moral objaviti razun popravka še obsodbo, s katero je ure-

dnik obsojen na 40 K globe ali 4 dni zapora in dokler se to ne zgodi, se ustavi izhajanje lista. Vkljub temu pa list ne neha prinašati najgrjih napadov na razne osebe, ki temu ali onemu pruskemu podajaju niso po volji. Čuditi se je le, da je celovško sodišče še bilo toliko — uradno, da je storilo tudi Nemeem, kar jim gre.

Primorsko.

Goriški knezonadškof mons. A. Jordan je nevarno obolel.

Za novega goriškega župana je bil izvoljen deželni poslanec Fr. Marani.

„Narodni Dom“ istrskih Hrvatov in Slovencev so začeli graditi v Pulju. Dom bo last „Istrske posojilnice.“

V „Postumia“ in „Albiniana“ spačile so laške prismođe našo Postojno in Planino. Nesramnost teh polentarjev zasluži, da se jih kratkomalo povsod — zapodi.

Avstrijske vojaške priprave v južnih Tirolih. „Corriere della Sera“ poroča iz Ale o velikih vojaških pripravah. V Trento so pripeljali mnogo topov in jih spravili v trdnjave Doss, Trento, Lardare, Giudicario in v trdnjave, ki stražijo ceste ob strani jezer Levico, Caldonazzo. V Cavarni (na Ladinskem) so napravili veliko zalogo orožja, zalogo živil pa v Valarsi (na cesti iz Rovereda v Vicenzo na Laškem). V ta kraj so prišli častniki, da proučujejo, kako zgraditi trdnjave, ki naj zapro pota. Ravnotako dovažajo orožje in živila v Colle Santa Lucia, v Livinallongo in v Cordevole, par korakov od italijanske meje. Vzlie dementiranju se bodo vršile meseca avgusta vojaške vaje v Valle di Ron. V Romenu zidajo stanovanje za cesarja, v Cavarenu pa za nadvojvodo Evgena.

Novi slovenski društvi. V Sv. Luciji pri Tolminu se je ustanovilo pevsko in tamburaško društvo „Soča“, v Sežani pa pevsko društvo „Tabor“. Pravila so že potrjena.

Skupno narodno slavnost priredé zadnje nedelje julija t. l. prvaška društva „Sokol“, „Čitalnica“, „Sadjarsko in vinarsko društvo“ in „Podružnica sv. Cirila in Metoda“.

Dobra prilika. Hranilnica in posojilnica v Št. Petru pri Gorici kupila je zemljišče barona Locatellija, katero obsega 123 njiv. V 30 njivah je tudi izborna ilovica za izdelovanje opeke. To zemljišče hranilnica zdaj razprodaja na drobno po primerno nizkih cenah. Kdor bi imel veselje za naseljenje v lepi vipavski dolini, naj pohiti ter se oglasi pri rečenem denarnem zavodu v Št. Petru.

Nove pomorske proge avstrijskega Lloyda in „Adrije“. — Lloyd in „Adrija“ otvorita še letos tri nove pomorske voznje v Argentinijo, ki jih bosta zvezala z že obstoječimi brazilskimi. Hrvatska parobrodna družba Mihajnovič v Buenos Airesu namerava otvoriti pomorsko zvezo med Argentinijo in Dalmacijo. Družba se pogaja z vlado za olajšavo koncesije. Upeljali bi 12 voženj na leto.

Ali je Istra v Avstriji ali v — Abesiniji? Učitelj v Št. Lovrencu pri Labinu že deset mesecev ni dobil nobene plače, dasi vedno prosi za njo in trosi koleke! Šolska oblast se izgovarja, da nima denarja. Ko je učitelj šel k namestniku v Trst pritožiti se in je tu rekel, da bo brzojavil ministrstvu, so ga za božjo voljo prosili, naj tega ne stori, referent mu je pa dal 20 K, da je mogel domov! Obljubili so mu še posebej, da mu bodo kmalu preskrbeli plačo. Človek bi rekel, da tu nekaj — smrdi. Čestokrat se je že pokazalo, da je kak uradnik — dobro živel za novčiče, katere bi imel potegniti upravičence, posebno če je bil Slovan. V Istri ni bilo prvikrat, da je moral hrvatski učitelj moledovati za zaslužno plačo.

Bele muhe v Trstu. Nedavno se je pojavilo v Trstu v velikih rojih belih muh. Te muhe so manjše ko navadne in se sluti, da bi utegnile biti japonske, katere je pregnalo čez morje streljanje v vojni.

Zgorel mrlič. V Pulju je pri mrtvaškem odru 22 letne Marije Monai nastal ogenj, ker je goreča sveča padla na oder. Oder, mrlič in hišna oprava vse je zgorelo.

Silna toča v Furlaniji. Na kresni dan je padala huda toča okoli Gradiške v Furlaniji. V Št. Lovrencu ob Muši so našli tri kose toče, ki so tehtali en kilogram. Okoli Kormina je pobila vse do zadnje bilke. Padala je tako težka, da je enega vola tako hudo pobila, da so ga morali zaklati. Tudi več ljudi je do krvi otokla. Dne 23. m. m. je toča padala naj-

prej v videmski okolici, potem je drvila čez Brdo in v zapadnih Brdih pobila ves vinski in drug pridelek okoli vasi Mernik, Krušovlje, Neblo, Barbana, Flejana in Medana. Okoli Gradišča je vse pobito. Toča je padala 20 minut in je pokrila zemljo za 15 cm na debelo. Padala je debelejša ko kokošje jajce. Škoda, ki jo je toča napravila v Furlaniji, se cení na 2 milijona kron.

Povsod irredenta! Naši neodrešenci ne zamudijo prilike, da bi ne pokazali na katerikoli način, kako vise z vsem srcem in dušo na blaženi materi Italiji. Trobojnico laško vidiš na klobukih žensk, v njih trakovih, nogavicah in na ovratnikih moških. Kult irredente še celo cvetju ne prizanaša. Tako vidiš na raznih oknih, za katerimi bivajo „zarotniki proti Avstriji“, cvetje sestavljeno iz barv, ki izražajo trikoloro. Tržaški in goriški magistrat v javnih parkih nasajata cvetje tako, da označuje skupina laško trikoloro! Ni treba praviti, da se igralci v laških glediščih posebno dičijo z barvami „trecolore“ — vse je belo-rudeče-zeleno: krila, ovratniki, klobuki itd. itd. Kar celi kostumi so trikolorni! No, da bi za tem „športom“ ne zaostal goriški gasilec, omislili so si uniformo, ki je popolnoma taka, kakor uniforma laške konjenice. To uniformo so gasilec prvikrat nataknil pri pogrebu župana Venutti-ja, znanega strastnega irredentovca. Morda mislijo goriški gasilec v slučaju vojne z Italijo kar zasesti svoje brambovske konje, pa jo odkuriti med laško kavalerijo? Vseh muh polni so ti irredentisti!

Preprečena tatinska večerja. Sedem prvih tatov tržaških se je preteklo sredo dogovorilo, da si napravijo mastno večerjo. V ta namen so nakradli več dobrih rečij: štiri kokoši, tri piščeta, en kilogram makaronov, več mesa, sira in salam. Dobili so tudi lepe salate, gorčice in za vrhunec vsemu nekaj butiljk izbornega vina. Ko je bilo vse to pripravljeno, sešli so se na posvet na griču Montebello pri Škednju in ukrepali, kje naj bo pojedina. Pri tej važni seji pa jih iznenadijo trije policijski agentje, ki so prišli na sled tatvini in so jih hoteli aretirati. A tatovi se policajem upro in nastal je hud pretep. Agentom za petami sta bila že dva redarja in vsem peterim se je posrečilo, spraviti tičke pod ključ.

Doma in drugod.

Osebnosti. Tajnik finančne prokurature gosp. dr. Rudolf Thomann je imenovan finančnim svetnikom. — Načelnik drž. kolodvora v Ljubljani g. V. Hrašovec je imenovan višjim oficialom. — G. Hinko Rebolj, asistent c. kr. državne železnice v Kranju je imenovan adjunktom v IX. službenem razredu. — Pristav južne železnice v Celju, g. Fr. Vidic, je postal postajenačelnik v Borovnici ter je pomaknjen obenem v višji plačilni razred.

Pokroviteljstvo razstave obrtnih izdelkov mojstrov in pomočnikov, ki bo otvorjena dne 6. avgusta t. l. v „Mestnem domu“ povodom petdesetletnice „Katol. društva rokodelskih pomočnikov v Ljubljani“ je blagovolil prevzeti visokorodni gospod deželni glavar Oton pl. Detela.

Razpis Strossmayerjeve ustanove. V spomin in slavo velikemu Slavjanu vladiki Josipu Juraju Strossmayerju ustanovilo je „Pisateljsko podporno društvo“ v Ljubljani „Strossmayerjevo ustanovo“ in je določilo v ta namen za letos 50 kron. Do te ustanove imajo pravico do podpore potrebni slovenski pisatelji.

Srbi na Slovenskem. Dne 13. julija bo krenilo več Srbov iz Belgrada na izlet na Slovensko. Izleta se udeleži cvet belgradske inteligence in najuglednejši meščani. Predlog, naj se priredi ta pohod, je stavil Slovenec Janko Vukasović, pehotni podpolkovnik in poveljnik belgradske žandarmerije. Za izlet se je prijavilo večje število srbskih častnikov in dam.

Pospševanje tujskega prometa. Popolnoma upravičeno se je že ponovno poudarjalo, da se pri nas obrača premalo pozornosti prometu s tujci. V našo deželo, ki obiluje prirodnih lepote, prihaja primeroma neznatno število tujcev. V mnogem smo krivi sami, ker ne skrbimo za potrebno reklamo. Naravna lepota naših dežela je predvsem premalo znana, razen postojnske jame so vsi prirodni biseri naše ožje domovine preko državnih mej še nepoznani. Velikemu svetovnemu prometu je treba pokazati še le pot v naše kraje. Delati je treba razsežno, trajno in sistematično reklamo. Posamezniki tega seveda ne zmorejo, zato treba dobiti znatnih sredstev, ki se morejo vporabljeni po dobro premišljenem načrtu. Razpoložne sile je treba zbrati in osredotočiti. Vse to so

imeli pred očmi oni možje, ki so zasnovali prepotrebno društvo za povzdigo tujskega prometa. Kakor čujemo, so pravila za novo društvo že potrjena. Pričakovati je, da bo to društvo, ki ima pred seboj težko in veliko nalogo, uspevalo dobro. Osrednja vlada sama se živo zanima za povzdigo tujskega prometa v naši deželi; na njeno vzpodbudo se je vršila dne 29. maja t. l. pod predsedstvom deželnega predsednika kranjskega anketa, v kateri se je pretresalo vprašanje o pospeševanju tujskega prometa. Pričeta akcija bo izvestno imela lepe uspehe že v bližnji bodočnosti, če bo novo društvo, v katerem se bo koncentriralo vse delo, našlo zadostno umevanje pri vseh prizadetih faktorjih: pri državi, deželi, občinah, pri železnični upravi in ne manj pri posameznikih našega naroda, kateri morajo delati na to, da društvo ne bo vodilo v našo lepo domovino le škodljivih nemških in židovskih pijavk, marveč v prvi vrsti slovenske goste. — Društvo za promet tujcev je imelo 24. t. m. v „Mestnem domu“ v Ljubljani ustanovni shod, na katerem so bili voljeni v odbor sledeči gospodje: Sodni pristav dr. Vladimir Foerster, dr. Vinko Gregorič, dr. Valentin Krisper, ravnatelj G. Pirc, kanonik Ivan Sušnik, prof. dr. Jos. Tomišek, lekarnar Ubald pl. Trnkoczy, vsi v Ljubljani; nadalje vodja okr. glavarstva v Postojni Št. Lapajne in hotelir Jak. Peternel na Bledu.

Preiskava zaradi domžalskih dogodkov pričela se je danes pri tukajšnjem okrajnem glavarstvu. Baje je povabljenih iz Kamnika in okolice nad 30 oseb. Naše okrajno glavarstvo je moralo cele 4 tedne stikati po različnih paragrafi, ne vedoč, kako bi se izvilo in različne osebe, stoječe v jako ozki dotiki z našim g. okr. glavarjem, preiskavi ali celo posledicam preiskave odtegnilo. Nazadnje je vendar g. okr. glavarju šinila v glavo srečna misel pomagati si z nekim zastarelim paragrafom iz l. 1854, torej nad petdeset let starim. Čestitljiva starost to, kaj? Naše mnenje pa je, da mu tudi to ne bo mnogo pomagalo. Faktum je, da je g. glavar s svojim neopravičljivim nastopom največ kriv, da se je dostojna demonstracija spremenila v izgredo. Sicer so pa tudi najvišji krogi prepričani, da je naš g. okrajni glavar neumestno postopal in prepričani smo tudi mi, da bi prišel takoj v preiskavo sam, ko bi bil slučajno Slovenec in bi proti Nemcem tako nastopal, kakor je proti Slovencem. Bil bi cel Izrael po koncu in kamenje bi letelo nanj kakor toča. Ker se je pa moralo par nemških kričočev vzeti v varstvo, je pa seveda stvar čisto drugačna. V Avstriji je pač res vedno in povsod dvojna mera.

Grozno škodo povzročila je toča v Boh. Bistrici dne 23. t. m. Med gromom in bliskom se je vsula kakor orehi debela toča in sicer v toliki mno-

žini, da je bilo naenkrat vse belo kakor pozimi. V nekaterih krajih je uničeno popolnoma vse. Škoda je velikanska, kakoršne Bohinjeci ne pomnijo petdeset let. — Tudi v kamniški okolici je toča napravila posestnikom ogromno škodo.

V Dolenjske toplice zaradi miliarije, katere se pa ni več bati, tujei letos prav redko prihajajo. Upati je, da se ta nepotrební strah kmalu poleže in da bo obisk domačih toplic številnejši, kakor prejšnja leta. Pred kratkim je prišla sem nadvojvodinja Marija Meklenburg-Sverinska, hči umrlega kneza Hugona Windischgrätza.

„Slovensko Gospodinja“ priložimo prihodnji številki „Našega Lista“.

O zapuščini milijonarja D. Rothschilda se poroča, da je zapustil dvajset milijonov kron za ustanovitev najvzornejšega zdravilišča za bolne na živcih. Revežem na Dunaju je zapustil 400.000 K.

Koreanci ne molzejo krav, ker ne pijejo mleka. V tem so enaki s Kitajci. Mleko se jim gnjusi. Le kralj je ona in edina oseba, ki sme piti mleko, a to stori v mali meri in ob posebnih slavnostih. Tudi na kitajskem dvoru se pije mleko ob svečanih rodbinskih dogodkih in ta dogodek se razglasi prej po vsem cesarstvu v vladnem listu. Ko pride svečani trenutek „mlekopitja“, pripeljejo kravo pred cesarja in jo vpriče celega dvora vržejo na tla. Nato zdravniki otepavajo in stiskajo njeno vime z nekimi palicami tako dolgo, da pride za cesarja določena množina mleka iz sescev. Tako je na Kitajskem in v Koreji.

Slonova modrost. V Londonu izhajajoči list „Animal Life“ („Življenje živali“) prinaša sledečo zabavno vest o nekem slonu. Žival je morala prenašati nekega dne od jutra do mraka hlode iz enega kraja v drugega. Vsi hlodi so bili že prenešeni, en sam je še ostal. Slon zgrabi in nese tudi tega. Sredi pota pa zapoje zvonec, vabeč na delopust. Slon spusti hlod na tla in gre. To pa vidi čuvaj in zahteva od slona, da prenese hlod. Slon res uboga, — a ne more premakniti hloda. Pripeljejo še drugega slona, pa tudi oba ne vzdigneta hloda, ki je moral obležati čez noč. — Drugo jutro je slon hlod z lahkoto dvignil in ga nesel na svoje mesto.

Nezanesljivi ljudje. Sloveči plesalec na vrvi Blondin je pri svojih produkcijah nesel vsakokrat čez vrv na hrbtu enega človeka. Kdor je hotel iz občinstva, se je priglasil za to zanimivo turo. Pri neki predstavi se oglasi neki možak za nevarno pot. Ko sta sredi vrvi, se začne ta človek h kratu na ves glas smejeti. „Kaj pa Vam je?“ ga vpraša Blondin začuden. „O, prišlo mi je ravno kar na um nekaj posebnega. Mislim sem si, kake obraze bi Vi delali, ako bi midva zdajle oba doli padla.“ „Pa ne bova padla!“ odgovori plesalec. „Pa bova!“ reče zopet oni. „Jaz hočem, da padeva, ker se hočem na ta način usmrtiti.“ Pri tem je začel na vso moč mahati okrog sebe ter suvati plesalca, da je ta skoro izgubil ravnotežje. A kar vzame Blondin v roko svoj balančni drog in udari s tako silo malopridneža po rokah, da se ta ni mogel ganiti. Z največjo težavo in zelo razburjen je nadaljeval plesalec in dokončal svojo predstavo.

Na koncu vrvi je odložil samomorilca, a mu je priložil dvoje takih zausnic, da je kar omedlel. Ob enem je sklenil, da ne povabi nikogar več iz občinstva, ker se ne zanese na ljudi, in ker ne ve, koliko je med njimi samomorilcev. Odslej pleše po vrvi le s svojim sinom, na katerega se vsaj lahko zanese.

Vladarske krone. Cesar Napoleon I. je podaril papežu Piju VII. krono, v kateri je največji smaragd sveta. Krona je vredna 9 milijonov frankov. Druga krona, katero brani Vatikan, je dar španske kraljice Izabele Piju IX., vredna štiri milijone. Vsaka obeh kron tehta 3 funte. Izmed vseh evropskih kron najložja pa je krona, katero dajo napraviti vsakokratni angleški kraljici. Tehta le poldrugi funt.

Šunka s kožo, kilo po 1 gld., brez kosti po gld. 1.10, plečeta brez kosti po 90 kr., slanina in suho meso po 80 kr., prešičevi in goveji jeziki po 1 gld., glavina brez kosti po 50 kr.
Salame dunajske po 80 kr., à la krakovske, fine po 1 gld., iz šunke zelo priljubljene po gld. 1.20, à la ogrske, trde po gld. 1.50, ogrske fine po gld. 1.80, kilo. — **Velike klobase** ena 20 kr.
Slivovka, brinovce pristen, liter od 70 kr. do gld. 1.20., **brinov cvet** liter gld. 1.50.
To priznано dobro blago pošilja po povzetju od 5 kil naprej prekajevalec in razpošiljalec živil
Janko Ev. Sirc v Kranju.

Izborno zalogo raznovrstnih novih in starih vin v sodih in steklenicah priporoča

Anton Müller
vinožreč v Domžalah (Kranjsko).

Lekarnarja A. THIERRY-ja
BALZAM pristen le s trgovskosodno registrirano zeleno varstveno znamko z nuno Najstarejše domače sredstvo zoper prsne in pljučne bolezni, kašelj, izmečke, želodčni krči, pomanjkanje teka, pehanje iz želodca, zoper zgago, napenjanje, telesno zaprtje, **influenca**, za rane, zobne bolečine itd. Poštne prosto do vsake poštne postaje z zabojkom: 12 malih ali 6 velikih steklenic 5 kron, 60 malih ali 30 velikih 15 kron.
Edino pristo centifolijsko mazilo (iz vrtnice „rosa centifolia“).
To mazilo izvrstno deluje zoper vnetje. Pri vseh, še tako zastarelih bolečinah, poškodbah, ranah ima gotov uspeh, ali pa olajša bolečine. S poštino, poštino pristo in z zavojem vred veljata 2 lončka K 3.60. Pristo le iz lekarnarje „pri angelju varhu“ A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatecu, kamor je pošiljati naročila.
Popolno prepričanje o nenadomestljivosti teh sredstev dokazujejo Vam zvezki z več tisoč zahvalnimi pismi, ki se pridejejo vsaki pošiljati balzama zastoj ali pa se na željo posebej določijo. 16

Vsak dobi en mesec dni brezplačno

„Naš List“, „Slov. Gospodinja“ in „Ježa“,
kdor kupi 1 kg ekstrakta „Panonski biser“
„Naš List“, „Slov. Gospodinja“, „Ježa“, „Slovana“,
kdor kupi 2 kg ekstrakta „Panonski biser“
„Naš List“, „Sl. Gospodinja“, „Ježa“, „Slovana“, „Ljub. Zvon“,
kdor kupi 3 kg ekstrakta „Panonski biser“

Nealkoholni ekstrakt „Panonski biser“
daje pomešan — 1 del ekstrakta s 7—10 deli sveže vode — najboljšo najprijetnejšo nealkoholno pijačo „Panonka“.
Izvrstna kakovost! Izvanredno nizka cena!
1 liter pijače pride na 20—25 vinarjev.

Cena ekstrakta s posodo vred: 1 kg 2 kroni, 2 kg 5 kron, 3 kg kron 7.20, 5 kg kron 11.50
Nepoškodovane steklenice se vzamejo 2 kg-ne za 1 krono, 3 kg-ne za K 1.20 in 5 kg-ne za K 1.60 franco nazaj.
Ekstrakt naj se shranjuje dobro zamašen na hladnem prostoru.
Da se kar največ zniža poština, je najumestneje naročiti na enkrat 3 kg ekstrakta. Da bo mogoče liste redno in pravočasno pošiljati, naj se blagovoli poslati denar ob enem z naročilom; na ta način se prihrani tudi poštne povzette, ki bi pri tako malih zneskih jako občutljivo podražilo pijačo.
V naročilu mora biti navedeno, kak list dotičnik želi imeti.

Zaloga nealkoholnih pijač „Abstinenција“
Ljutomer Stajersko.

Naročajte in razširjajte „Naš List“!

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice SV. MARKA se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejajo izmeček, odpravijo nadoho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženó velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezeh ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti boleznim na maternici in madronu ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 104, poleg cerkve sv. Marka.
Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja.
Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto:
1 ducat (12 steklenic) 4.— K.
2 ducata (24 steklenic) 8.— K.
3 ducate (36 steklenic) 11.— K.
4 ducate (48 steklenic) 14.60 K.
5 ducatov (60 steklenic) 17.— K.
Imam na tisoče priznanih pisem, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdraveli: Ivan Barentinčić, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljančić, seljak itd.

Ustanovljena l. 1360. **Mestna lekarna, Zagreb,** Ustanovljena l. 1360.
Markov trg št. 104, poleg cerkve sv. Marka. 21

Zdravje je največje bogastvo!